



## **RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la mediere**

### **I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI**

#### **1. Evaluarea fundamentării proiectului**

##### ***1.1 Fundamentarea generală a proiectului***

**a. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

**b. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

**c. Scopul promovării proiectului.**Proiectul are drept scop reglementarea instituției medierii, astfel încât să aceasta să contribuie la funcționarea eficientă a metodelor alternative de soluționare a litigiilor și stimularea aplicării aceste metode.

**d. Suficiența argumentării.**Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului.

##### ***1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului***

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare suplimentare și sunt identificate sursele de acoperire a acestora. Astfel, potrivit autorului proiectul va necesita cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat pentru remunerarea membrilor Consiliului de Mediere, pentru ședințele la care participă.

##### ***1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public***

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

## 2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

**Asigurarea transparenței în procesul decizional.** Potrivit art. 9 al Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială, ce va conține în mod obligatoriu: argumentarea necesității de a adopta decizia; termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul respectiv. La momentul examinării prezentului proiect, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției era plasat proiectul și nota informativă a acestuia.

## II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

### 1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

### 2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

### 3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

### 4. Discreții excesive ale autorităților publice

**Art. 9 din proiect prevede că, Consiliul de Mediere este compus din: cinci mediatori, un reprezentant al societății civile, un membru desemnat de Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, un membru desemnat de Uniunea Avocaților, un reprezentant al notarilor, desemnat de Camera notarială.**

Proiectul este lacunar în stabilirea cărorva criterii pentru membrii Consiliului de Mediere. Astfel, alin.(3) art.9 prevede că Ministerul Justiției prin concurs public, conform regulamentului aprobat de acesta va selecta 5 mediatori și un reprezentant al societății civile, pentru a fi membrii ai Consiliului de Mediere. Prin urmare, din prevederile legii rezultă că Regulamentul aprobat de Ministerul Justiției se va referi la modul de desfășurare a concursului și nu va stabili cerințele pentru candidații ce vor dori să participe la concurs. Astfel, lipsa unor criterii clar stabilite de lege pentru persoanele ce pot participa la concursul

organizat de Ministerul Justiției pentru selectarea membrilor Consiliului de Mediere<sup>81</sup>, la aplicare, va crea confuzii și va permite aplicarea discreționară a normei.

**Recomandarea: Considerăm oportun stabilirea unor criterii pentru mediatorii ce pot participa la concursul organizat de Ministerul Justiției pentru selectarea celor 6 membri ai Consiliului de Mediere.**

#### **5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor**

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

#### **6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței**

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

#### **7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control**

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.


#### **8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare**

#### **Ca obiecție generală asupra proiectului**

Proiectul este lacunar în stabilirea consecințelor juridice a tranzacției (acordul încheiat de părți) ce survin în cazul în care în procesul de mediere, mediatorul nu a respectat cerințele referitoare la conflictul de interese. Este sau nu tranzacția lovită de nulitate în cazul în care medierea s-a desfășurat cu încălcarea prevederilor referitoare la conflictul de interese art.5 din proiect. Mediatorul, în cazul nerespectării prevederilor art.5 alin.(1) din proiect i se poate aplica doar sancțiune disciplinară, deoarece Codul contravențional nu prevede sancțiuni contravenționale pentru astfel de acțiuni sau inacțiuni.

**Recomandarea: Recomandăm completarea notei informative cu prevederi în proiectul de lege ce va fi ulterior promovat de Ministerul Justiției vor fi stabilite sancțiuni contravenționale pentru mediatorii pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, precum și stipularea în proiect a consecințelor juridice ce survin în cazul în care tranzacția a fost încheiată cu încălcarea de către mediator a prevederilor referitoare la conflictul de interese.**

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

  
Șef al Secției expertiză anticorupție în sectorul public  
Elena Bedros  
14 Iulie 2014

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție  
asupra nivelului coruptibilității proiectului  
de lege cu privire la mediere**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art. 9 din proiect prevede că, Consiliul de Mediere este compus din: cinci mediatori, un reprezentant al societății civile, un membru desemnat de Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, un membru desemnat de Uniunea Avocaților, un reprezentant al notarilor, desemnat de Camera notarială.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Proiectul este lacunar în stabilirea cărorva criterii pentru membrii Consiliului de Mediere. Astfel, alin.(3) art. 9 prevede că Ministerul Justiției prin concurs public, conform regulamentului aprobat de acesta va selecta 5 mediatori și un reprezentant al societății civile, pentru a fi membrii ai Consiliului de Mediere. Prin urmare, din prevederile legii rezultă că Regulamentul aprobat de Ministerul Justiției se va referi la modul de desfășurare a concursului și nu va stabili cerințele pentru candidații ce vor dori să participe la concurs. Astfel, lipsa unor criterii clar stabilite de lege pentru persoanele ce pot participa la concursul organizat de Ministerul Justiției pentru selectarea membrilor Consiliului de Mediere, la aplicare, va crea confuzii și va permite aplicarea discreționară a normei.	Considerăm oportun stabilirea unor criterii pentru mediatorii ce pot participa la concursul organizat de Ministerul Justiției pentru selectarea celor 6 membri ai Consiliului de Mediere.
2	Ca obiecție generală asupra proiectului	Lipsa responsabilității clare a persoanelor și autorităților	Proiectul este lacunar în stabilirea consecințelor juridice a tranzacției (acordul încheiat de părți) ce survin în cazul în care în procesul de mediere, mediatorul nu a respectat cerințele referitoare la	Recomandăm completarea notei informative cu prevederi în proiectul de lege ce va

			<p>conflictul de interese. Este sau nu tranzacția lovită de nulitate în cazul în care medierea s-a desfășurat cu încălcarea prevederilor referitoare la conflictul de interese art.5 din proiect. Mediatorul, în cazul nerespectării prevederilor art.5 alin.(1) din proiect i se poate aplica doar sancțiune disciplinară, deoarece Codul contravențional nu prevede sancțiuni contravenționale pentru astfel de acțiuni sau inacțiuni.</p>	<p>fi ulterior promovat de Ministerul Justiției vor fi stabilite sancțiuni contravenționale pentru mediatorii pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, precum și stipularea în proiect a consecințelor juridice ce survin în cazul în care tranzacția a fost încheiată cu încălcarea de către mediator a prevederilor referitoare la conflictul de interese.</p>
--	--	--	--	---